

Вислови про Україну та її столицю Київ

Україна здавна приваблювала до себе митців світового письменництва. Нашій батьківщині присвячували найкращі свої рядки поети різних країн та епох. І всі вони зливаються у дзвінку пісню — пісню любові до нашої землі.

**Ось вона, горда, як пісня,
Стоїть переді мною незрівнянною
красунею.**

**Дозволь надивитись на тебе,
знаменита Україно...**

Р. Рискулов

Люблю, Вкраїно, я тебе, як матір син.

Ти вічно в пам'яті моїй,

В житті моїм

Нестимеш пісні чарівної весноплин.

П.Целан

**"... Мое сердце всегда останется
привязанным к священным местам
родины".**

Н. Гоголь

**"І ось нарешті я побачив. Північний
Рим, татарське місто з трьомастами
церквами, багатствами Лаври і
Святою
Софією... А навкруги — українське
степове безмежжя. Зовсім не зайве
ще хоч раз на це подивитися".**

Р. М. Рільке

**"Був у чарівному місті Києві,
милувався красою і величчю
старовинного гнізда руського".**

М. Горький

**"Чудовий, дивний, неймовірний...
цей мальовничий золотoverхий
Київ".**

М. Лесков

Українські міста перебування зарубіжних письменників

Бердичів – О. де Бальзак

Вінниця – Шолом - Алейхем

Донбас – О.Купрін

Житомир – О.Купрін

Кам'янець - Подільський –

М.Булгаков

Київ – А.Міцкевич, Р.Рільке,
М.Булгаков, О.Купрін, Шолом –
Алейхем, А.Ахматова, О.Пушкін,
С.Єсенін

Кременчук – Р.Рільке

Крим – А.Міцкевич, А.Чехов,
О.Грін

Поділля – О.Купрін

Сорочинці – М.Гоголь

Суми – О.Купрін, Шолом -
Алейхем

Харків – Шолом – Алейхем , Адам
Міцкевич, Р.Рільке

Чернівці – П.Целан, М.Булгаков

Лубни – Шолом – Алейхем

Львов – О.де Бальзак

Одеса – А.Міцкевич, О.Купрін,
А.Ахматова, Марк Твен

Полтава – М.Гоголь, В.Короленко

Оноре де Бальзак

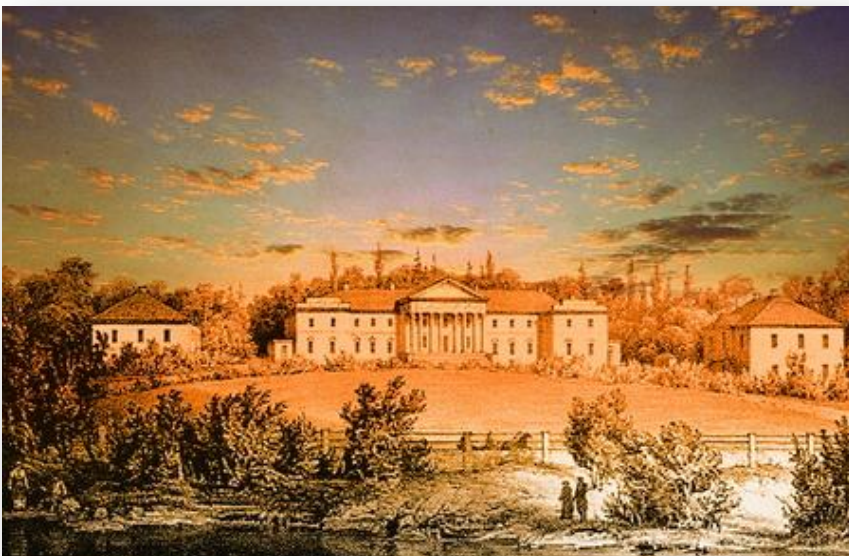

Видатний французький письменник, якого причарувала до себе наша землячка Евеліна Ганська, володарка маєтку у Верхівні.

«Україна — безмежне поле, царство хліба на благодатному чорноземі, який не треба удобрювати, а лише — засівати. Такі ж привітні,

щедрі, як земля, хлібороби», - писав автор «Людської комедії».

Перебування Бальзака у Верхівні, одруження з Евеліною у Бердичеві - найромантичніший період його життя. У Верхівні він працював у кабінеті з каміном. Крізь велетенські вікна він бачив українські пейзажі. Божественна аура чарівної природи сприяла творчому натхненню. Тут він написав "Листи з Києва", драму "Мачуха", повість "Зворотний бік сучасної історії".

Адам Міцкевич

— засновник романтизму в польській літературі. Доля закинула його в Україну, краса і неповторність якої навіки полонили поета. Пізня осінь 1824 року. Покараний за причетність до діяльності віденських студентських гуртків і одержавши дозвіл служити в Одеському Рішельєвському лицейі, Міцкевич здійснив тривалу подорож від Балтійського моря до Євксину в санях, їхав безкраїм степом, де немає нічого, крім землі та неба на триста верст... Стугоніла віхола. А він на повні груди дихав повітрям України...

*Чи на Вкраїні я ту липу упізнав,
Що сотню панночок і сотню хлопців бравих
Ховала в холодку при танцях і забавах,
Як вечір пробивав блакитноводну Рось ?...*

В Україні він залишався понад дев'ять місяців, постійно цікавлячись суспільним і культурним життям, фольклором та історією. Тут було написано більшість його сонетів, в тому числі «Кримських», балада «Воевода», «Дозор». У 1825 р. при переїзді на роботу у Москву у Харкові познайомився з відомим письменником Петром Гулаком-Артемівським, за рахунок чого вийшла балада «Пані Твардовська» українською мовою.

Шолом-Алейхем

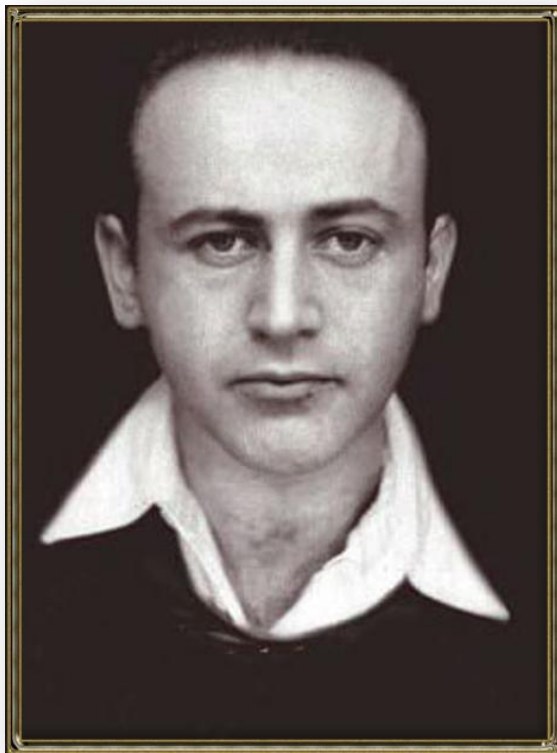
(справжнє ім'я — Рабинович, Шолом Нохумович; псевдонім Шолом-Алейхем, що означає - "мир вам") - український єврейський письменник. Писав переважно мовою їдиш.

Народився у місті Переяславі (тепер Переяслав-Хмельницький Київської області). Дитячі роки минули у невеличкому містечку Воронькові Полтавської губернії (зараз село в Бориспільському районі Київської області). До 1905 р. жив на Україні (в 1880—1882 рр. — у Лубнах, в 1887—1890, 1893—1905 рр. — у Києві). Після пережитого в 1905 р. єврейського погрому емігрував за кордон. Початок Першої світової війни застав хворого письменника на одному з курортів Німеччини, звідки він виїхав до США, де через два роки й помер. Улюбленими героями письменника були "маленькі люди", бідняки і невдахи, невтомні шукачі щастя. Творчість Шолом-Алейхема підняла єврейську літературу на рівень світової. В доробку письменника романи: "Сендер Бланк і його сімейка" (1887 р.), "Степеню" (1888 р.), "Йоселе Соловей" (1889 р.), "Потоп" (1906 р.), "Блукаючі зорі" (1909—1911 рр.),

Музей Шолом-Алейхема в Переяславі

"Кривавий жарт" (1913 р.), "3 ярмарку" (не закінч.); повісті: "Два каменя" (1883 р.), "Менахем-Мендл" (1892—1909 рр.), "Тев'є-молочник" (1894-1914 рр.), "Хлопчик Мотл" (1907—1916 рр.); оповідання, памфлети, нариси, статті, п'єси.

Пауль Целан

(справжнє прізвище — Анчель) - німецькомовний поет і перекладач, має українське коріння: народився в Чернівцях (Буковина) німецькомовним євреєм румунського підданства.

Пауль навчався у Франції на лікаря, а з початком війни мусив повернутися у рідні Чернівці. Тут він навчався в університеті. В 1941 році батьки Целана потрапили в концтабір, де й загинули. Ці трагічні події відбилися у більшості віршів поета. Сам Пауль Целан потрапив у трудовий табір у Румунії, але йому вдалося вижити. Побачене у фашистських

катівнях наклало відбиток на вразливу душу поета. Вірші "Фуга смерті" про страту євреїв у таборі вважаються одними з кращих у поетичній спадщині Целана. Після війни поет опинився у Парижі. В Україну він ніколи більше не повертався, надто тяжкими були його спогади, але у віршах він часто згадує рідні місця.

*Чи знає ще хвиля Південного Бугу,
Яку тобі, мамо, чинили наругу?
Чи відають ще вітряки серед поля,
Як серце твоє знемагало від болю?
Чи ж ні осокір, ні верба не спроможні
Розвіять твій сум, твої думи тривожні?
Чи з посохом квітучим ходить ще Бог
Між пагорбів світлих і темних відрог?
Чи стерпиш, матусю, як в давні роки,
Ці тихі, німецькі, болючі рядки?*

У 1992 році в Чернівцях споруджено пам'ятник Паулю Целану скульптора Івана Салевича. Українською мовою твори П. Целана перекладали Микола Бажан, Леонід Череватенко, Марина Новикова, Марко Білорусець, Мойсей Фішбейн, Петро Рихло. Кілька поезій Целана переклав Василь Стус.

Райнер Марія Рільке

— непересічний австрійський письменник, про Україну дізнався з вуст коханої, чарівної жінки Лу Андре Саломе, а побачивши нашу країну, полюбив її назавжди.

*Земля без меж, вітри, рівнини,
Лісів там тіні старовинні
Й незмірна неба височінь.
Пливуть тобі назустріч села
І знов зникають в далині,
Немов прожиті щойно дні*

Чи пісня дзвонів невесела.

Такою Райнер Марія Рільке побачив Україну в 1900 році. Рільке зустрів в Україні дивних людей — кобзарів, перед якими схилив голову. І тоді народився рядок: *"Пригорнись душею до Вкраїни..."*

Київ — то "місто, близьке до Бога". Тут Рільке відкрилася "одвічна руська сутність", насамперед пам'ятки давньої культури. Він навіть мав намір здійснити переклад "Слова о полку Ігоревім".

Твори української тематики: *«Як старий Тимофій співав помираючи»*, *«Пісня про Правду»*. Відвідини Лаври спричинили появу книги *«Книга прощ»*.

У вірші *«Буря»* поет оспіває Мазепу. Українські мотиви лунають і в *«Книзі картин»*. А у *«Сонетах до Орфея»* Рільке оспіває полтавські степи. Образи українських козаків зустрічаються в *«Гетсиманському саді»*

Генріх Белль

Німецький прозаїк і публіцист, лауреат Нобелівської премії. Один із найвидатніших гуманістів другої половини ХХ ст.

Особливе місце в житті та творчості письменника посідає Україна. Як солдат Східного фронту влітку 1943 року Белль перебував на території України. У його пам'яті назавжди залишилися назви географічних місцевостей України, її міст і сіл: *Галичина, Волинь, Львів, Одеса, Херсон, Коломия, Стрий* та багато інших.

У Галичині, біля міста Стрия, гине Андреас — головний герой повісті *«Поїзд приходить вчасно»*. Якесь передчуття підказує Андреасу, що саме тут він незабаром помре — «у неділю рано між Львовом і Чернівцями». Трагізм долі героїв Белля багато в чому визначає їх ставлення до місць, де відбувається дія творів: *«Галичина — темне слово, страшне слово і водночас воно вабить до себе. Щось в ньому є від ножа, який поволі ріже... Галичина»*. Набагато кращим, навіть дещо ліричним є враження героя від Львова: *«Львів гарний. Львів він може собі уявити. Гарні, похмурі і важкі ці міста, криваве їх минуле, а тепер*

їхні провулки тихі, тихі й занедбані... Вулиці тут такі, як у всіх великих містах світу. Широкі, елегантні, пологі сумні вулиці з блідожовтими будинками, які здаються вимерлими, а на вулицях повно людей».

Микола Гоголь

М. Гоголь народився та виріс у Василівці, невеличкому маєтку Гоголів-Яновських, що знаходився в Миргородському повіті Полтавської губернії.

Літературними шедеврами про Україну стала збірка оповідань "Вечори на хуторі поблизу Диканьки", повість «Тарас Бульба».

"Степ що далі, то ставав прекрасніший. Тоді увесь південь, увесь той простір, що становить теперішню Новоросію, до самого Чорного моря, був зеленою, незайманою пустинею. Ніколи плуг не ходив по незмірних хвилях диких рослин. Самі тільки коні, ховаючись у них, як у лісі, толочили їх. Нічого в природі не могло бути кращого за них. Вся поверхня землі являла собою зелено-золотавий океан, по якому бризнули мільйони різних квітів. Крізь тонкі, високі стебла трави прозирали голубі, сині й лілові волошки; жовтий дрок вискакував догори своєю пірамідальною верхівкою; біла кашка зонтикоподібними шапками рябіла на поверхні; занесений бозна звідки колос пшениці наливався у гуцині.

Біля тонкого їх коріння шмигали куріпки, витягнувши свої шиї. Повітря було сповнене тисячею всяких пташиних свистів. У небі нерухомо стояли яструби, розпластали свої крила і непорушно втупивши очі свої в траву. Крик табуна диких гусей, що сунув стороною, одгукувався бог знає в якому далекому озері. З трави здіймалася мірними помахами чайка й розкішно купалася в синіх хвилях повітря. Он вона зникла у височині і тільки миготить одною чорною цяточкою. Он вона перевернулася крильми і блиснула проти сонця. Хай вам чорт, степи, які ви хороші!" (Уривок із повісті М. Гоголя "Тарас Бульба")

Пам'ятник М.В. Гоголю в Полтаві.

Олександр Пушкін,

геній російської поезії, царською волею змушений був познайомитись з багатьма українськими містами, всім серцем закохався в історію України, її традиції, звичаї, в її природу, що знайшло відображення в його творчості.

Перше знайомство Пушкіна з Україною відбулося не у найкращі часи його життя. Південь Російської імперії став місцем його вигнання.

Подорожуючи українськими степами, поет здолав тисячі верст, милуючись мальовничою природою, спілкуючись з її привітним і співучим народом.

Пушкін відчув усю привабливість цієї землі, осягнув героїчний дух її історії, відчув гостинність і волелюбність українського народу.

Саме наша земля надихнула поета на створення таких творів: *“Кавказский пленник”*, *“Полтава”*, *“Бахчисарайский фонтан”*, *“Братья-разбойники”*, і почав писати *“Евгений Онегин”*.

***Тиха украинская ночь.
Прозрачно небо. Звезды
блещут.
Своей дремоты
превозмочь
Не хочет воздух. Чуть
трепещут
Сребристых тополей
листья.***

